

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני א' חשון תשפ"ד | דף היומי בבלי: קידושין סד
דף היומי בהלכה: קס"ח י"ג.

מוסר: אהבת חסד - והפרשת מעשר' עד 'וגדר המעשר'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער העצלות עד שער הגדיבות "כל המעלים עיניו"

רכבות אלפי ישראל מתחילים ללמוד מסכת ברכות

במסגרת העמוד היומי

להצו כאן למיטב השיעורים מטובי מגידי השיעורים

מאימתי

היום! המוני בית ישראל יצטרפו למחזור הראשון בסדר הלימוד 'העמוד היומי' שע"י דרשו

מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א: "דווקא בעת הזו, הדבר הכי חשוב זה שכל אחד יקבל ע"ע להתחזק בקביעות בלימוד התורה"

בימים האחרונים נערכו מעמדים מרגשים בבתי גדולי ישראל: בבית זקן הרבנים הגאון הגדול רבי אביגדור נבנצל שליט"א רבה של העיר העתיקה. בבית מרן ראש ישיבת חברון וחבר מועצת גדולי התורה הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א. ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אברהם סאלים שליט"א ראש ישיבת מאור התורה וחבר מועצת חכמי התורה. הגאון הגדול רבי חיים פרץ ברמן שליט"א ראש ישיבת פוניבז'. הגאון הגדול רבי שרגא שטיינמן שליט"א ראש ישיבות אורחות תורה וחבר מועצת גדולי התורה. הגאון הצדיק רבי שמעון גלאי שליט"א רב מתחם אוסם. המשגיח הגאון הצדיק רבי בנימין פינקל שליט"א מנהל רוחני ישיבת מיר. כ"ק מרן האדמו"ר מרחמסטריוקא שליט"א. הגאון הגדול רבי יעקב מאיר שטרן שליט"א, הגאון הגדול רבי שמאי קהת גרוס שליט"א חבר בד"ץ מחזיקי הדת. הגאון הגדול רבי יהודה אריה זילברשטיין שליט"א רב קהל חסידי גור בני ברק. הגאון הצדיק רבי צבי קאהן שליט"א רב קהל תוא"י בית שמש. יש לציין כי ב'דרשו' תכננו לערוך את מעמד התחלת העמוד

מעמדי יסוד ל'עמוד היומי' נערכו במהלך השבוע בבתי מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א שחידדו: "דווקא בעת הזו, הדבר הכי חשוב זה שכל אחד יקבל ע"ע להתחזק בקביעות בלימוד התורה" • למעלה מ-400 שיעורים חדשים ברחבי תבל, מאות קהילות קודש וכוללי ערב הצטרפו לתכנית החדשה • קהילות קודש המעוניינות להצטרף לתכנית יכולים לפנות למערכת 'קהילות לתורה' 0773138028 או במייל a0773138028@gmail.com • מיטב השיעורים על 'העמוד היומי' בקו השיעורים של דרשו - 077-2222666 שלוחה 5

המוני בית ישראל בעולם היהודי כולו יתחילו היום את המשנה הראשונה במסכת ברכות "מאימתי" ויצטרפו לכוח של כלל ישראל בלימוד העמוד היומי. בימים האחרונים נרשמו פניות רבות לסניפי דרשו בעולם של המבקשים לפתוח שיעורי העמוד היומי בקהילותיהם, ונכון לעכשיו למעלה מ-400 שיעורים יחלו להימסר החל מהיום יום ב', ר"ח חשוון. הלומדים שיחי' יוכלו להיעזר בקונטרס 'עיון העמוד'.

עוד לפני חג הסוכות נערכה אסיפה מיוחדת ביוזמת 'קהילות לתורה' עם חלק מראשי הארגונים שבקשו ליישב יחד עם ראשי ומנהלי 'דרשו' לשמוע ולהבין את פרטי ומהלך התכנית החדשה, ואכן קהילות קודש רבות כאשר בימים אלו נבדקת האפשרות בקרב הקהילות איך וכיצד לנצל את ההזמנות הייחודית וההיסטורית לצרף עוד ועוד לומדים לצד פתיחת וייסוד שיעורים חדשים, דבר אשר יגרום ויביא בסייעתא דשמיא לריבוי ספסלי בתי המדרשות.

יצוין שכסיוע לקהילות הוחלט ב'דרשו' לעמוד לעזר בהתאמת מודעות וכדומה להצלחת המטרה להוסיף לומדים ונבחנים. קהילות קודש המעוניינות להצטרף לתכנית יכולים לפנות ישירות למערכת 'קהילות לתורה' 0773138028 או במייל a0773138028@gmail.com בהנהלת דרשו העולמית מספרים על שאלות רבות שהופנו לסניפים בעולם, וביקשו להבהיר כי לשאלת רבים, לימוד בכולל ערב נחשב לימוד מחוץ לסדרים, ולפיכך על החומר לימוד החודשי סך 15 דף ניתנת מלגה מלאה ע"ס של 270 שקלים בישראל. בהנהלת דרשו ביקשו להוסיף כי מקומות שיהיה בהם מספר לומדים נדרש, הנהלת דרשו תשקול לפתוח במקום נקודת מבחן, כאשר רישום כזה נעשה באמצעות מערכת נדרים פלוס.

היומי באולם הכנסיה הגדולה בווינה בהשתתפות מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, לאחר שבת הקונוונשן של דרשו באירופה ומעמד התפילה על ציונו של מרנא החתם סופר זי"ע, אולם בשל המאורעות הקשים שחווה עם ישראל במהלך שמחת תורה, הוחלט שלא לקיים את האירועים לעת עתה.

תכנית העמוד היומי תאפשר לכל יהודי להשתלב באחד מארבעת מסלולי הלימוד לשינון וחזרה או ללימוד עיון רשי תוס' ומראי מקומות, ולשכלל את ידיעותיו באמצעות חיבור 'עיון העמוד' שיו"ל דבר חודש בחודשו ומכיל את כל דברי הראשונים, מראי מקומות ומובאות חשובות.

כאמור נכון לעכשיו ביקשו להימנות על התוכניות כוללים רבים, בהם לא מעט כוללי ערב חשובים. כלל ראשי הכוללים חוזרים ואומרים שמדובר במסגרת הטובה ביותר ללימוד בכולל ערב הן כלימוד נוסף והן כדרך הנכונה ביותר לשינון, חזרה ולהרחבת הידיעות בש"ס. כמו כן נרשמת התעניינות מרחבת מצד ארגונים תורניים בכלל קהילות הקודש המעוניינים להצטרף לדרבון חברי הקהילה ללמוד ולשנן בתכנית החדשה, כלשדבריהם עצם הדבר שמדובר במסגרת השווה לכל נפש, מאפשרת ומדרבנת אותם לצאת עם הבשורה להגדיל תורה וידעיה.

"אנו חיים בחוסר ודאות, לא יודעים מה יילד יום. אנשים אינם יודעים כיצד להתמודד עם המצב"

הגאון רבי יחיאל צוקר שליט"א, מרבני ישיבת 'תורה בתפארתה', עם שני סיפורים ומסר מחזק ממרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי משה הלל הירש שליט"א

שריאל רוזנברג. אמר הרב וואזנר: "אי אפשר לנחם אבא על פטירת בתו, אי אפשר לנחם ילדים צעירים על פטירת אמם, אי אפשר לנחם בעל צעיר על פטירת אשת נעוריו. אבל רצון ה' הוא שנחם את האבלים, ורצון ה' הוא שהאבלים יתנחמו, וכשנקיים את רצון ה', יש כח בידי הקב"ה לנחם אותנו. אז אני אומר לכם: 'המקום ינחם אתכם'..."

והרי לנו מעשה שמתאים באופן מיוחד לימים אלו: בתקופת הקורונה שררה אנדרלמוסיה גדולה, סדרי עולם נטרפו, ובכלל זה גם סדרי עולם הישיבות. ישיבות סגרו ופתחו את שעריהן לסירוגין, בחורים רבים שהו ב'בידוד', הלימודים נערכו ב'קפסולות'. בעיצומה של אותה תקופה נערך כנס חיזוק מיוחד שהועבר בשידור חי לאלפי בחורי ישיבות, ובו דיבר מרן הגאון רבי משה הלל הירש שליט"א, ראש ישיבת סלבודקא. וכך אמר: אנו חיים בחוסר ודאות, לא יודעים מה יילד יום.

מרן הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל נפטר בי"ג באדר, הוא הובא לקבורה בארץ ישראל והלווייתו נערכה בירושלים ביום ט"ו באדר, פורים דמוקפין. מאות אלפים צעדו ברחובות ירושלים, שפופים ואבלים, בהלווייתו של גדול הדור. לאחר ההלוויה ניגש יהודי נכבד לרבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל ושאל אותו: איך אפשר לגשת כעת לסעודת פורים?

אמר לו רבי שלמה זלמן בנחת: "בעבודת ה' איננו פועלים על פי ההבנה או על פי הרגשות שלנו, אלא עלינו לקיים את רצון ה' כמות שהוא. עד עכשיו רצון ה' היה שנתאבל על רבי משה פיינשטיין ונשתתף בהלווייתו, ועכשיו רצון ה' הוא שנשמח בשמחת פורים".

מספר הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א, כי היה נוכח בעת שמרן רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל בא לנחם את מרן רבי ניסים קרליץ זצ"ל שישב שבעה על בתו, הרבנית רוזנברג, אשת רבי

אנשים אינם יודעים כיצד להתמודד עם המצב. ההורים אינם יודעים כיצד לנהוג עם בניהם, והבנים אינם יודעים כיצד לנהוג עם עצמם - לחזור לשיבה או לא לחזור. אין מה לומר, בוקה ומבולקה!

כולם עוסקים בשאלה איך להתמודד עם התקופה הזו, אבל הקב"ה שלח לנו את התקופה הזו לקראת ביאת המשיח - לא כדי שנתמודד איתה, אלא כדי שנתרומם על ידה!

האדם יכול לחיות בחוסר ודאות, להיכנס לחרדות, להיות מושפע מטירוף המערכות שהמיטה עלינו הקורונה. איך לא? חתונות נערכות בחצרות, במסתרים... החתן והכלה אינם יודעים היכן תתקיים חתונתם, בכל שעה מודיעים להם על שינוי מקום...

אין ספק, אפשר לצאת מן הדעת. אבל לא זאת המטרה שלשמה הקב"ה הביא את הצרה הזו. הקב"ה אומר לנו: הכנסתי אתכם למסלול הזה ותזרמו איתו, כי זה מה שקבעתי לכם בתקופה הזו. אל תתחכמו! אל תנסו להילחם במציאות, אלא תזרמו עם המציאות. תחיו אותי ותעשו את רצוני. זו המשימה שהוטלה עליכם לעת הזאת, ועליכם לעמוד בה.

זהו רצון ה'! ואם תקיימו את רצון ה', מובטח לכם כי לא יאונה לכם כל רע. אתם מוגנים, אין לכם ממה לירא. אתם יכולים להיות רגועים ושלוים, שכן עשיתם את המוטל עליכם. ה"חובת הלבבות" קורא לזה - 'שלוות הבוטח'.

(מתוך 'להאיר' - בראשית)

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

כיצד שינה הרבי מקאשוי זצ"ל את דעתו לגבי גודל הסכנה במלחמת המפרץ?

כ"ק אדמו"ר מ'תולדות משה' עם עובדה מפעימה שאירעה בימי מלחמת המפרץ, כשניהל דיון עם מורו ורבו זצ"ל האם יש להימלט מהארץ מפני הסכנה או להישאר על אף הכל

ומחשבתו. ובשמעו זאת, שמח מאוד והרעיף עלי ברכות לרוב מעומק ליבו ונפשו על שהחייתי אותו באמירה זו, שלא ידע על כל זה, ותיכף ומיד הפך דעתו ומחשבתו, והסכים לדברי, ולא רק שהסכים, אלא ששמעתי מאחורי הפרגוד שאכן שינה דעתו בזה, באומרו כי אם כן הדבר, אין לחוש עוד, ואפשר להישאר כאן בארץ ישראל ללא חשש ומורא, כי אין כמו תפילת רבים.

וכאשר משתמשים אנו באותו כלי זיין כמו במלחמה ההיא של מלחמת הסקאדים, והיא "תפילה", יותר אין כבר ממה לדאוג ולחשוש, וזאת יודע כל אחד אשר בשם ישראל יקרא, ש"תפילת רבים" - תפילת הכלל מעומק הלב פועלת מהרה בלי שום עיכוב כלל, אפי' שאיננו ראויים לניסים, וכמו דאיתא בגמ' (ברכות ת). מנין שאין הקדוש ברוך הוא מואס בתפלתן של רבים, שנאמר: 'ולא ימאס כביר כח לב'. ובפרט הדברים אמורים, לאחר הימים הנוראים ש בהם שבנו כולנו בתשובה והכרזנו "המלך", על כן בטוח אני באלה, שיגאל אותנו הקב"ה במהרה בקרוב ממש שוין שוין אמון.

(מתוך מאמר חיזוק מיוחד לרגל המצב הביטחוני - מכון שפתי חיים)

לפני למעלה משלושים שנה במלחמת הסקאדים בשנת תנש"א, כאשר מורי ורבי הגה"ק רבי רפאל בלום מקאשוי זצ"ל בעל ה"ברכת שמים" על הש"ס, הורה לחסידיו ולכל השומעים לקולו לצאת מארה"ק ולנוס לשאר מדינות העמים, והיות שהיה קשה היה לי הדבר מטעמים שונים, וגם אני הקטן סברתי שלא יארע שום דבר בוודאות גמורה, פניתי אליו בטלפון לשאול מה דעתו באמת על זה, ונענה לי שמי שרק יכול יצא מיד מארצנו הקדושה.

והוסיף שבזכרונו בימים שלפני השואה ל"ע, היו הרבה אנשים מצחקים מאלו שחששו מן הבאות באמרם בתמיהה, היתכן שהנאצים יכנסו לאונגריין וכדומה? והאמת יודע היום כל אחד, שקרה מה שקרה! ה"י.

ואז אמרתי ועניתי לו: אם היה הרבי יודע ורואה מה שקורה פה בארץ, איך מאות ואלפי אנשים נשים וטף מתכנסים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ומתפללים ובוכים לה' בחוזקה שיצילם מכל רע, ושיכניע את השונא, ומה גם שקיימו אז שלושה ימים של משמרות תפילה לילה ויום, שמדברים אל ה' ברצף, היה אומר אחרת, כי לא ייתכן שיקרה משהו, ובוודאי היה משנה דעתו

האם אני יכול להיחשב לבעל ביטחון אף שאיני צדיק בכל דרכי?

נקודה מעניינת בסוגיית האמונה והביטחון, במיוחד לימי המלחמה
מפיו של הגאון רבי משה סחייק שליט"א, תלמידו חביבו של מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל

"וכן גם כתב רבינו זצ"ל בביאור הברכה בתפילת י"ח "לכל
הבוטחים בשמך באמת": אמנם הבוטחים בשמך באמת על כרחך
שהם צדיקים, שהרי רשע אינו בוטח בה' באמת.
"אולם הוסיף והדגיש שעקירת מידת הבטחון, דהיינו שלא
יוכל להישען על מידת הבטחון כלל, הוא דווקא בעבירות חמורות,
כגון שבת וג' עבירות. ומי שנוזהר בחמורות, יכול להיחשב כבעל
ביטחון.
"אמנם הבטחון המושלם, שהוא מדרגה גבוהה ביותר כפי
שהוזכר לעיל, שם לא שייך בלי היותו סר מרע.
"מבואר שיש כאן שתי דרגות שונות, הדרגה הגבוהה של
הבטחון שזו דרגה גבוהה ונדירה שבוטח שהקב"ה מושיעו וקרוב
אליו, וחסדו ית' סובב אותו לשמרו ולהצילו, ובוזה לא שייך שיהיה
רשע עובר עבירות.
"אבל שיהיה מופקע לגמרי ממידת הבטחון זה דווקא אם הוא
רשע בג' עבירות חמורות ושבת, שאחד שפרץ בעבירות אלו -
אינו יכול להיחשב בכלל כבעל ביטחון, כי הבוטח בה' לא יוכל
לחטוא כלפיו בכאלו עבירות חמורות ובעשותו עבירות כאלו הרי
הוא מעיד על עצמו יותר מאלף עדים שאינו בוטח בה' כלל וכלל
"ומבאר רבינו שהשאייר הקב"ה אפשרות לבטוח במידה
מסוימת גם לעוברי עבירות כדי לאפשר להם להתעורר ולשוב,
ומה שדיבר ואמר סר מרע דיבר על הדרגה הגבוהה".
ובמענה לשאלתנו, מסביר הרב סחייק, שכל אדם שאינו פרוץ
בחמורות שבחמורות יכול להיחשב לבעל ביטחון...
וצדיק באמונתו יחיה.

בימים טרופים, משתדלים יהודי יראי שמים להתחזק באמונה
וביטחון, תהליך מבורך ורצוי. הרי כבר אמרו רז"ל שלא נבראו
רעמים אלא כדי לפשט עקמומיות שבלב, והתחזקות באמונה
וביטחון היא בהחלט מהלך של יישור העקמומיות.
אומנם, אנשים רבים תוהים, וכי אוכל להיקרא בעל ביטחון?
הרי איני צדיק, רחוק מכך, אני לא עומד בכל דרישות התורה
הקדושה מהחל ועד כלה, ורבינו בעל 'חובת הלבבות' כבר כתב
בשער הביטחון שתנאי קודם לביטחון הוא הימנעות מכל חטא.
בשיחה שקיימנו עם הגאון רבי משה סחייק שליט"א מחבר
ספרי 'מזקנים אתבונן' וספר 'ביטחון ואמונה', לצד שאר ספרים
השאובים כולם ממעיינו המתוק של מרן הגראי"ל שטיינמן, השיב
לנו שהוא עוסק בסוגיא זו בחלקו הראשון של ספרו 'ביטחון
ואמונה', בהתבסס על דברים שרשם מפיו של מרן רבינו הגראי"ל
זצ"ל.
"מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן מבאר במתק דבריו
עומק נפלא בהבנת "והעמידן על אחת - וצדיק באמונתו יחיה".
"למעשה מסביר מרן זצ"ל ש'והעמידן על אחת' לא אומר שהוא
יותר חס ושלום על כל שאר המצוות, אלא השאלה היתה באיזו
מצווה להתדבק באופן מיוחד ולהתאמץ לקיים אותה בשלימות,
תחילה העמידו על יותר מצוות, עד שלבסוף בא חבוקוק וראה שזה
יותר מדי ונאלץ לצמצם עד למצווה אחת - צדיק באמונתו יחיה,
זה הדבר העיקרי שכל אדם צריך להשקיע בו את כל כוחותיו.
"לא זו בלבד, אלא שאדם שיתחזק בעניין זה של 'וצדיק
באמונתו יחיה', ממילא כבר יתחזק בהכל!

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הם בוחרים באחת משתי הדרכים, או שהם כנועים לנו ככלבים נאמנים, מכבדים ומפליגים בדברי חנופה, או שחלילה הם הולכים להיפך השני...

הסוד המיוחד שגילה מרן בעל 'שבט הלוי' זיע"א, כיצד אפשר להכניע בקלות
את בני ישמעאל ולהפוך את לבבם ליראה אותנו לאורך ימים ושנים

יוחנן וסרמן

הקב"ה יושיענו ויגאלנו, כי לא יטוש ה' את עמו בעבור הגדול שמו"
עד כאן הציטוט מתוך דבריו של מרן ה'שבט הלוי' זיע"א.
ובאמת יש להתבונן בדברים הנפלאים הללו...
הרי יודעים אנו שאין שום דבר בעולם בלי תפילה, אין שום
צרה בעולם שאי אפשר להמתיק אותה בכח התפילה ואין שום
דבר חזק יותר מכוחה של תפילה טהורה היוצאת מלב נשבר,
וביתר שאת תפילת רבים שיש לה כח עוצמתי במיוחד.
ובכל זאת, אומר רבי חיים ויטאל, שאל מול הצרות הנגרמות
לנו מידיהם של בני ישמעאל, בני העוולה, בני הבלייעל ימח שמם,
יש לכוחה שת תפילה מקום מיוחד, וצרה ומצוקה זו נתונה באופן
מיוחד לשינוי מידי בכוח התפילות
ובאמת כבר שמענו גם ראינו בעינינו שאצלם, המצב יכול
להשתנות מן הקצה אל הקצה, והם לעולם לא יהיו כשאר העמים
אלא תמיד הם בוחרים באחת משתי הדרכים, או שהם כנועים לנו
ככלבים נאמנים, מכבדים ומפליגים בדברי חנופה, או שחלילה
הם הולכים להיפך השני, מתגאים ומתנשאים ומכבדים זרועם
עלינו, והאמת שזאת בדיוק הסיבה לכך - כשאנו רואים שהם
כנועים ומושפלים אין אנו מתפללים על כך, ולאחר שמרימים
את ראשם אנו מתפללים מעומק הלב, ושוב הם חוזרים למצבם
הקודם ככלבים כנועים ונאמנים, ואם כן אין תבונה ואת עצה ואין
גבורה אלא לנקוט באומנות אבותינו, תולעת יעקב שכל כוחה
הוא בפה, ולשאת תפילה ביחיד וברבים, ובמהרה נראה את לבבם
מתהפך לפחד ורעדה מפנינו, לאורך ימים ושנים.

התגלגל לידינו קטע מתוך דרשה נלהבת שנשא מרן פוסק
הדור רבינו הגר"ש הלוי ואזנר זיע"א, בתקופה שבה היו מספר
פיגועים ומאורעות קשים שנגרמו על ידי בני ישמעאל הרשעים,
ובימים אלו דומה שאין דברי חיזוק מחזקים יותר ומעודדים יותר
מהדברים הנפלאים הללו כאשר תחזינה עיניכם מישרים:
"דברים מופלאים מקדוש ה' רבי חיים ויטאל זיע"א ועכ"א
בפירושו על תהילים מזמור קכד, האומר שאין הכי נמי היו
ארבעה גלויות: גלות מצרים, גלות מדי, גלות יון וגלות אדום - אך
דעו לכם שקודם גמר הגלות ולפי הגאולה צריכים בני ישראל
לעבור ייסורים מאומה ישמעאלית, והאומה הישמעאלית הם יותר
רשעים מכל האומות שבעולם!
"אך הקב"ה הבטיח שאף בייסורים אלו, אם בני ישראל יתפללו
מקרב לבם, אזי ישמע תפילתם ונותן סימן בדבר - ישמעאל -
ישמע א-ל.
"והנה לא נביא ולא בן נביא אנוכי, איננו יודעים אם רבי
חיים ויטאל זיע"א התכוון למאורעות הניכרים כעת מהאומה
הישמעאלית, ואוי למחללי השם אוי למחללי השבת, או לעוברי
עבירה בגלוי ולעוברי עבירה בספר שלא יגרמו חס ושלוש גזירות
על ישראל, אך בכל זאת צריכים לחשוש אולי הגיע הזמן הזה
שחס ושלוש בני ישראל יעברו עוד ניסיונות קשים על ידי האומה
הישמעאלית.
"ואם כן עלינו להתחזק מאוד בעבודת התפילה, שאז בוודאי

האזינו לתוכנית 'הפותח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

שבועיים לפני שהגעתי למקום - כך סיפרו לי - היה אדם שירד לצלם את הצבוע ומיד טרף אותו ולא השאיר ממנו מאומה

ראש ישיבת 'אור החיים', הגאון רבי ראובן אלבו שליט"א, מסביר איך יכול יצור אנושי להיחפץ לרוצח נתעב מלא באכזריות ברברית חסרת עכבות

שבועיים לפני שהגעתי למקום - כך סיפרו לי - היה אדם שירד לצלם את הצבוע ומיד טרף אותו ולא השאיר ממנו מאומה, ראשו על כרעיו ועל קרבו. כל החיות הללו - ישנן באדם!

ה"חפץ חיים" זצ"ל היה אומר שחובה על כל אדם לדעת שהוא רוכב על סוס פראי, שעלול לדרדר אותו בכל רגע לבאר שחת, ועליו לרסנו תמיד, בכל הכוח! ה"סוס" אלו המידות והתכונות השליליות שיש בו.

רבינו יונה מסביר בספרו "שערי תשובה", שאדם מורכב משני יסודות מנוגדים: בעל חיים ומלאך, ובשעה שהקב"ה המליך את האדם על כל בעלי החיים, הוא התכוון בעיקר להמליכו על ה'בעל חיים' שבגופו!

הגאון רבי צבי הירש ברוידא זצ"ל, סיפר כי חותנו היה אומר תמיד שתפקידו הוא להשגיח על חיות טורפות, ואסור לו להסיט את מחשבתו לרגע אחד מהן, כיוון שברגע אחד הן עלולות לטורפו...

כוונתו היתה לומר שהוא מגדל תלמידים, שיש בהם תכונות של חיות טורפות, ואסור לו להסיח דעת מהם.

(האור לחיים - בראשית)

חז"ל במדרש, עומדים על ההבדל בלשון שיש בין יצירת האדם, ששם נאמר "וייצר" בשני יו"ד, לבין יצירת שאר הברואים, שנאמר בה "ויצר" ביו"ד אחת, וביארו: "שני יצרים ברא הקדוש ברוך הוא, אחד יצר טוב ואחד יצר רע".

האדם בנוי גם מיצר הרע, והוא חלק בלתי נפרד ממנו. זאת ועוד, מיד לאחר שהתורה כותבת שהקב"ה ברא את הבהמות והחיות, אומרת התואה: "ויאמר אלקים נעשה אדם". זאת כדי לומר לנו, שביצירת האדם ניתנו בו התכונות והטבעים של כל בעלי החיים.

אדם שאינו עובד על עצמו יכול להיות ג'ונגל אחד גדול...

יש בו תכונות של אריה, נמר, שועל וצבוע כולם יחד.

בהיותי בדרום אפריקה, לקחו אותי בני הקהילה לגן חיות, לראות את החיות השונות. נסענו במכונית וראינו אריות רובצים, עם רעמת השיער המרשימה שלהם, ובשלב מסוים קמו מרבצם והסתובבו הנה והנה, משחרים לטרף.

עמדו שם אנשים, צמוד לעץ, ותפקידם היה להאכיל את האריות. נתנו לאחד האריות כבשה ומיד טרף אותה.

אחר כך הראו לי את הצבוע. כשרואים אותו נראה שמדובר בחיה תמימה, כמו כבשה, אבל אמרו לי שזו חיה מסוכנת עד מאוד. לעיתים כשהוא רואה בן אדם - הוא קופץ ומשתולל, ואם יצליח - יטרף אותו.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

קידושין דף ס"ד

מדוע כהן גדול אסור באלמנה?

את אלה לא יקח

התותבות... היא החלה לחפשן אך לא מצאה ומשלא מצאה החלה לצעוק על הנכד "אתה גנבת לי את השניים! אתה מכרת לי את השניים!" היא צעקה בקולי קולות ליד כל אנשי המחלקה ויתר החולים ששהו בקרבם... אך גם הפעם אותו נכד נשא את כאבו בדומיה ואף המשיך לחפש את שניה התותבות של הסבתא... בשלב מסוים כאשר ראתה שהנכד עדיין לא מוצא את השניים, הרימה הישישה את ידה וסטרה לו על לחיו בחזקה ובעוצמה רבה! כמעט ושיניו שלו אבדו מעוצמת הסטירה...

אך הבחור, עבד אמיתי לאלוקיו מגיב בסלחנות מופתית מאמין שמכה זו היא מאת ה' יתברך ולא מהסבתא הישישה ואף לא סיפר זאת לאף אחד מבני משפחתו...

ליד מיטתה של הסבתא הייתה מאושפזת אישה נוספת שעקבה אחריו במשך כמה ימים והתפלאה לראות את מידותיו הגדולות... מיד הציעה את הבחור לאחת מנכדותיה ואף סיפרה את אותה סטירה חזקה שלא הוציאה את הבחור משלוותו...!

כאן אנו רואים מהי מצווה לשם שמים מבלי אינטרסים קבלת כבוד או צל"ש, שכן הנכד עזר לסבתא בכל מחיר ואף לא גילה את אותה סטירה לאיש, אך הקב"ה גלגל שמאותה סטירה ומאותן התגברויות יום יומיות יצא השידוך לפועל ואף כולם ידעו ממידותיו התרומיות...

(גליון מתיקות ועריבות התורה)

התורה הקדושה מצווה את הכהן הגדול שאסור לו לקחת "אלמנה וגרושה וחללה..." כאשר נתבונן נראה שלכהן הדיוט כן מותר לישא אלמנה.

שואל החיד"א מדוע לכהן גדול נאסרה אלמנה אך לכהן הדיוט שאינו כהן גדול מותר לו באלמנה?

מסביר החיד"א - מכיוון שכהן גדול יודע את שם המפורש, ואם יתירו לו לקחת אלמנה יאמרו שנתן עיניו באישה זו בעודה נשואה, ובשביל שיוכל לקחת אותה בהיתר המית את בעלה על ידי שם המפורש!

כאן אנו רואים עד כמה התורה חששה מכך שאנשים יוציאו לעז על הכהן הגדול, עד כדי כך שאסרו עליו להינשא לאלמנה. יוצא מכאן שעל האדם מוטלת החובה להשתדל עד כמה שידו משגת להיות ולהראות בעיני עצמו ואף בעיני אחרים זך ונקי - שהוא איננו בעל אינטרסים צדדיים חס ושלום! [כמו שמובא "והייתם נקיים מה' ומישראל"].

וכמו שמסופר על זקנה שאחד מנכדיה היה מגיע בקביעות לסעוד אותה ולסייע לה עד כמה שרק ניתן. אותה זקנה לא היטיבה עם נכדה ותמיד הייתה פותחת עליו בצעקות [מצבה היה קשה מאוד בשל החולי בו הייתה נתונה...]. הנכד היה בן תורה אמתי וירא שמים, הוא קיבל את הצעקות ואת ההערות באהבה גמורה ולא השיב לה אף לא מילה אחת...

פעם אחת כאשר שהה ליד מיטתה, איבדה הסבתא את שניה

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

"בייגל" שנאפה לאחר שהבצק הושרה במים רותחים - האם נחשב כלחם?

ואף אם יש בחתיכה שאוכל ממנו 'כזית' או יותר - הריהו נחשב כתבשיל, גם אם הוא מורכב מקמח וממים בלבד; ומברך עליו 'מזונות' ו'על המחיה', גם במקרה שאוכל ממנו כמות של 'קביעות סעודה' (ראה תקצירים קודמים); וזאת משום שרק מאכל אפוי נחשב ל'פת', או ל'פת הבאה בכיסנין'. וראה להלן.
[שו"ע קסח, יג-יד, משנ"ב סז, סח, ע רעב, וביה"ל ד"ה וכל; וראה שו"ע שם, ז]

בצק שהושרה במים רותחים, ולאחר מכן נאפה בתנור, או במחבת עם כמות מזערית של שמן שמטרתה רק למנוע את חריכת המאפה - נחשב כ'פת' לכל דבר, שמחייבת נטילת ידים, ברכת 'המוציא', וברכת המזון, אף בכמות קטנה. אולם, בצק שבושל במים או טוגן בשמן - יש אומרים, שאף אם לאחר הבישול או הטיגון יש למאכל 'תואר לחם', כלומר, שנראה כלחם,

מה מברכים על בצק מקמח ומים שטוגן ולא נאפה?

ולכן, אם מדובר במאכל שלפי הדעה השנייה דינו כפת, או שמאכל שלפי הדעה השנייה דינו כפת הבאה בכיסנין ואוכל ממנו כמות של 'קביעות סעודה' - לא יאכלנו כי אם בתוך סעודת פת; ואם מדובר במאכל המשמש כקינוח וכדומה, יש לכוון לפוטרו בברכת 'המוציא'.

[שו"ע קסח, יג, משנ"ב עג-עד, וביה"ל ד"ה וירא; וראה ביה"ל ד"ה וכל, ומשנ"ב פה; וראה שו"ע שם, ז]

יש חולקים על האמור לעיל, וסוברים, שכל בצק שלאחר גמר הכנתו למאכל יש לו 'תואר לחם', אם יש בחתיכה שאוכל ממנו 'כזית' או יותר - דינו כ'פת', או כ'פת הבאה בכיסנין' (ראה במקורות). בין אם נאפה, ובין אם בושל במים, או טוגן בשמן עמוק, ולדעת הרמ"א, נהגו להקל כדעה הראשונה, ולברך עליו 'מזונות'; אך אם אכל ממנו כדי שביעה, פעמים שאף לפי מנהג זה יש להחמיר. ולירא שמים, ראוי להחמיר בכל מקרה כשתי הדעות;

החייב בברכת המזון ובירך 'על המחיה' - האם יצא ידי חובתו?

מדאורייתא, יש מגדולי האחרונים שצייד, שיברך 'על המחיה', משום שמדאורייתא יוצא בכך ידי חובתו, ואילו חיוב ברכת המזון של שלוש ברכות הוא רק מדרבנן; אולם, לדעת פוסקים רבים, וכן דעת המשנה ברורה - עליו לברך ברכת המזון, ואם לא אכל ממאכל זה כדי שביעה, יברך 'על המחיה'.

[משנ"ב קסת, עה, (וראה שם עוד), ושעה"צ עא; בו"מ דרשו, 62; משנ"ב רח, עו-עז]

החייב בברכת 'על המחיה', 'על הגפן', או 'על העץ' על תמרים, וטעה ובירך ברכת המזון, יצא ידי חובתו. אולם, החייב בברכת המזון על פת, וטעה ובירך על המחיה, לא יצא ידי חובתו, וחייב לברך ברכת המזון; (ויש שכתב, שיצא ידי חובתו, ולא יברך ברכת המזון). ומאכל שספק אם צריך לברך עליו ברכת המזון או 'על המחיה' - אם אכל ממנו כדי שביעה, שאז חייב בברכת המזון

* השורה מיני מזונות במשקה - אם כוונתו לשם אכילה בלבד, והמשקה נועד רק להטעים את המאכל, יברך על המאכל בלבד.
* מרק שמעורבים בו מיני דגן - יאכל תחילה מעט מהמרק ויברך עליו 'שהכל', ולאחר מכן יאכל ממיני הדגן ויברך 'מזונות'. ויש אומרים שעדיף לברך על דבר אחר 'שהכל' ולפטור בכך את המרק * האוכל 'דגני בוקר', שברכתם 'מזונות', המעורבים בחלב, אם ערב בהם רק מעט חלב במטרה להטעים את הדגנים, או לשם ריכוכם - נטפל החלב למיני הדגן ואינו מברך אלא על הדגנים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע מותר לקדוח חורים בקירות בית הכנסת?

נעשה בדרך השחתה, אולם כשהדבר נעשה לשם תיקון ובנין, אין בו איסור. ולכן מותר, לדוגמה, לקדוח חורים בקירות בית הכנסת לשם קביעת או תליית חפצים שיש בהם תועלת לבית הכנסת, ללימוד התורה או לתפילה; ואף כשהדבר נעשה לצורך יחיד. ואם אין במעשיו תועלת כזו, אף אם אין כוונתו להשחתה, אסור. והשחתה שאינה ניכרת - כגון שקילף מעט מהטיח שעל גבי הקיר - יש אומרים שאין בה איסור.

[שו"ע קנב, א, משנ"ב יא-יב, שעה"צ ט, וביה"ל ד"ה ואסור, וד"ה דבר; בו"מ דרשו, 8, 9 ו-13; וראה שם 15]

אסור מן התורה להשחית חלק מבנין בית המקדש, או אחד מכליו. וכך הדין גם ביחס לבית הכנסת, הנחשב ל'מקדש מעט' - שאסור להשחית אפילו אבן אחת מכליו, או אחד מכליו; ונחלקו הפוסקים אם איסור זה גם הוא מן התורה, או מדרבנן. וכלי בית הכנסת היינו כל החפצים המשמשים לתפילה או ללימוד, כגון השולחנות והספסלים; ויש אומרים שאף השעון התלוי על קיר בית הכנסת בכלל האיסור, כיון שהוא משמש לצורך זמני התפילות. איסור זה של השחתת בית הכנסת וכליו, הוא רק כשהדבר

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il